

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensācijas cietušajiem saņemšanu no 2024. gada 1.janvāra nodrošinās Tiesu administrācija

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšana:

Fiziskām personām, kuras ir iesaistītas juridiskā strīdā un tām trūkst līdzekļu jurista pakalpojumu saņemšanai, Tiesu administrācijā (TA) var vērsties valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanai. TA attiecīgu kategoriju lietās norīko juridiskās palīdzības sniedzēju un apmaksā sniegto juridisko palīdzību noteiktajā apjomā.

Juridisko palīdzību **civillietās** (piemēram, ģimenes strīdos, dzīvokļa un apsaimniekošanas jautājumos, lietās sakarā ar saistību nepildīšanu, zaudējumu piedziņu, kopīpašuma sadali vai lietošanas kārtības noteikšanu u. c.), noteikta veida **administratīvajās lietās** (bāriņtiesas lēmuma pārsūdzībai sakarā ar bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību) un **Satversmes tiesas procesā** var saņemt persona, kura:

- ir ieguvusi maznodrošinātas vai trūcīgas mājāsaimniecības statusu (to izvērtē un piešķir pašvaldības sociālais dienests);
- atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā (pastāvīga uzturēšanās aprūpes centrā, atrašanās brīvības atņemšanas iestādē);
- pēkšņi nonākusi tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (pēkšņi ārkārtējie apstākļi, kas nav atkarīgi no personas un kas būtiski ierobežo savu tiesību aizsardzību, piemēram, stihiska nelaime, pret personu ir vērstas vardarbība un tai nepieciešama pagaidu aizsardzība, u. c.).

[Trauksmes cēlētājam juridisko palīdzību](#) negatīvu seku, kas radušās trauksmes celšanas dēļ, risināšanai saņem neatkarīgi no sava mantiskā stāvokļa

Valsts apmaksātu juridisko palīdzību nodrošina arī **pārrobežu civilstrīdos**, kad persona, kura pieprasa juridisko palīdzību, pastāvīgi dzīvo kādā Eiropas Savienības dalībvalstī, bet strīda un tiesas sēdes norises vieta ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī. TA šajos gadījumos ir pieteikumu pārsūtītājiestāde un kompetentā iestāde juridiskās palīdzības nodrošināšanai Latvijas Republikā.

Valsts kompensācijas cietušajiem saņemšana:

Valsts kompensāciju ir tiesības saņemt personai, kura atzīta par cietušo kriminālprocesā, ja tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā:

- ir iestājusies personas nāve,
- cietušajam nodarīti smagi vai vidēja smaguma miesas bojājumi,
- aizskarta cietušā tikumība vai dzimumneaizskaramība,
- cietušais ir cilvēku tirdzniecības upuris,
- cietušais ir inficēts ar HIV, B vai C hepatītu.

Valsts kompensācijas apmērs tiek noteikts atbilstoši noziedzīgā nodarījuma sekām un proporcionāli maksimālajam valsts kompensācijas apmēram – piecām minimālajām mēneša darba algām (ņemot vērā minimālās mēneša darba algas apmēru, kāds noteikts brīdī, kad persona atzīta par cietušo).

Bez maksas vari pārbaudīt, vai Tev ir tiesības saņemt valsts kompensāciju [Valsts kompensācijas kalkulatorā](#)

Valsts kompensācijas pieprasījumu iesniedz trīs gadu laikā pēc dienas, kad persona atzīta par cietušo vai ir uzzinājusi par faktiem, kas šai personai dod tiesības to darīt.

Informatīvais un psiholoģiskais atbalsts pieejams, zvanot uz Atbalsta tālruni noziegumos cietušajiem: **116006** un vietnē [cietušajiem.lv](#).

Lai saņemtu valsts kompensāciju cietušajiem un valsts nodrošināto juridisko palīdzību, ir jāvērstas Tiesu administrācijā.

Līdz šim minētos pakalpojumus nodrošināja Juridiskās palīdzības administrācija, kas no 2024.gada 1.janvāra tiek pievienota Tiesu administrācijai. Pakalpojumu sniegšanas kārtībā izmaiņu nav.

Uzzini vairāk par pakalpojumiem, iesnieguma veidlapām un informāciju par to aizpildīšanu un nepieciešamajiem dokumentiem, zvanot uz bezmaksas informatīvo tālruni 800 01 801 (darba laikā), vai apmeklēj Tiesu administrācijas tīmekļa vietni [www.ta.gov.lv](#)